

امام زمان و هدایت مردم

کلیدواژه: امام زمان (عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشریف)، هدایت مردم، غیبت امام مهدی (عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشریف).

پرسش: چرا امام زمان (عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشریف) برای هدایت مردم در زمان غیبت کتابی تألیف نمی‌کند؟

پاسخ:

فهرست مندرجات

- ۱ - عدم تألیف کتاب توسط امام زمان
- ۱.۱ - آمادگی نداشتن انسان
- ۱.۲ - کثرت مدعیان دروغین
- ۱.۳ - ارتباط امام با مردم
- ۲ - نتیجه
- ۳ - پانویس
- ۴ - منبع

عدم تألیف کتاب توسط امام زمان

اکنون ما در دوره "غیبت کبرا" به سر می‌بریم که دوران "نیابت عامه" است. به این معنا که در این دوره راه‌نمایی شیعیان به عهده فقیهان و علمای بزرگ شیعه است، که دارای شرایط تعیین‌شده برای راه‌نمایی هستند و وظیفه و تکلیف مردم نیز اطاعت و پیروی از راه‌نمای‌های آنان است؛ اما این‌که در این زمان امام زمان (عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشریف) کتابی تألیف نمی‌کند تا مردم و علما بر آن رجوع کنند، می‌تواند علت‌های زیادی داشته باشد از جمله:

← آمادگی نداشتن انسان

غیبت آن حضرت به فرمان الهی و براساس مصلحت‌هایی است که در این امر وجود دارد؛ از جمله فلسفه غیبت، عدم آمادگی بشر بوده است، اگر بشر آمادگی برای پذیرش خود امام را نداشتند، آیا آمادگی برای پذیرش کتاب امام را خواهد داشت، مشکل بشر مشکل نبودن کتاب از ناحیه آن امام نیست، اگر بشریت آمادگی لازم را دارا بود، همین مقدار از دستورات قرآن و اهل بیت، که فعلاً در دست ماست، کافی بود. (زیرا اسلام آخرین و کامل‌ترین دین و پیامبر اکرم (صلی‌الله‌علیه‌وآله) خاتم پیامبران است. آنچه که لازم بوده بیان شود تا زمان رحلت آن حضرت از طریق وحی در قرآن مجید جمع‌آوری شده است و نیز هر آنچه لازم بوده در تبیین و تفسیر آیات و روشن ساختن معانی بلند بیان شود تا زمان غیبت کبرا امام زمان (عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشریف) توسط پیامبر (صلی‌الله‌علیه‌وآله) و ائمه (علیهم‌السلام) از طریق روایات معصومین بیان شده است و در مسائل جدیدی که پیش می‌آید نیز حضرت مهدی (عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشریف) تکلیف مردم را بیان کرده و فرموده‌اند: "در مورد رویدادهای زمان باید به روایان حدیث ما رجوع کنید که آنان حجت من بر شما هستند و من حجت خدا بر آنان می‌باشم؛ اما الحوادث الواقعة فارجعوا فیها الی رواة حدیثنا، فانهم حجتی علیکم و انا حجة الله علیهم." [1] در این دوران به لحاظ اینکه همه موارد احکام فقهی را نمی‌شود مستقیماً از قرآن و سنت گرفت، اصول فقهی خاصی مقرر شده است، که فقیه جامع‌الشرایط با توجه به اصول القاشده از طرف امامان شیعه (علیهم‌السلام) با تحلیل و استدلال‌های عقلی در چهارچوب قرآن و سنت پیامبر اکرم (صلی‌الله‌علیه‌وآله) احکام شرعی را به دست می‌آورند. بنابراین تکلیف همگان روشن است).

← کثرت مدعیان دروغین

با توجه به مصلحتی که برای غیبت امام زمان (عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشریف) وجود دارد و ویژگی‌های زمان غیبت و عدم دست‌رسی همگان به امام زمان (عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشریف) و...، اگر بنا بود کتابی در چنین شرایطی از طرف حضرت در این زمان نوشته شود، مدعیان داشتن چنین کتابی زیاد می‌شدند و مطالب خود را به آن حضرت نسبت می‌دادند و تشخیص حق از باطل بسیار مشکل می‌شد؛ همان‌گونه که امروزه مدعیان دروغین ارتباط و ملاقات با آن حضرت کم نیستند و باعث انحراف و سوء استفاده‌های بسیاری شده‌اند.

← ارتباط امام با مردم

غیبت امام زمان (عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشریف) فقط از نظر ظاهری است و از نظر معنوی رابطه آن حضرت با مردم قطع نشده است. در حدیثی از پیامبر (صلی‌الله‌علیه‌وآله) درباره دوره غیبت امام زمان (عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشریف) آمده است:

«غَيْرُ وَاحِدٍ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ هَمَّامٍ عَنِ الْقَزَّارِيِّ عَنِ الْحَسَنِ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ سَمَاعَةَ عَنْ أَحْمَدَ بْنِ الْخَارِثِ عَنِ الْمُفَضَّلِ عَنِ ابْنِ طَبَّيَّانَ عَنْ جَابِرِ الْجَعْفِيِّ عَنْ جَابِرِ الْأَنْصَارِيِّ أَنَّهُ سَأَلَ النَّبِيَّ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) هَلْ يَنْتَفِعُ الشَّيْخَةُ بِالْقَائِمِ (عَلَيْهِ السَّلَام) فِي غَيْبَتِهِ فَقَالَ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) إِي وَ الَّذِي بَعَثَنِي بِالنَّبُوءَةِ إِنَّهُمْ لَيَنْتَفِعُونَ بِهِ وَ يَسْتَضِيئُونَ بِنُورِ وَّلَايَتِهِ فِي غَيْبَتِهِ كَأَنْتِفَاعِ النَّاسِ بِالسَّمْسِ وَإِنْ جَلَّتْهَا السَّحَابُ»؛ "ایشان مانند خورشید پنهان شده در پس ابر است که دیده دیده نمی‌شود؛ اما مردم از وجود او بهره‌مند می‌شوند." [2]

نتیجه

بنابراین آن حضرت همیشه ناظر اوضاع بوده و هر جا نیازی باشد، از راه‌هایی که خود صلاح می‌دانند، به هدایت امور می‌پردازند؛ چنان‌که از آغاز زمان غیبت کبرا تاکنون جریان کارها به همین شکل بوده و هیچ‌گاه آن حضرت مردم را به حال خود رها نکرده‌اند. و بدیهی است که پرداختن به هدایت انسان‌ها، منحصر در نوشتن کتاب نیست.

۱. عاملی، حر، وسائل الشیعة ج ۲۷، ص ۱۴۰، ح ۳۳۴۳۴.
۲. مجلسی، مجدباقر، بحار الأنوار، ج ۵۲، ص ۹۲، ۹۳، ۸، ک، [کمال الدین].

منبع

پایگاه اسلام کوئست، برگرفته از مقاله «امام زمان و هدایت مردم»، تاریخ بازیابی ۱۶/۱/۱۳۹۵.